

Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering en enige andere wetten in verband met versterking van de strafrechtelijke aanpak van ondermijnende criminaliteit (versterking strafrechtelijke aanpak ondermijnende criminaliteit)

1. Wat is de aanleiding?

In het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' zijn wetsvoorstellen aangekondigd, die tot doel hebben de aanpak van ondermijnende criminaliteit te versterken. In de brief van 11 juli 2018 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer is uiteengezet hoe het kabinet hier gevolg aan gaat geven (Kamerstukken II 2017/18, 29 911, nr. 207). Dit wetsvoorstel vormt onderdeel van de wetgevingsagenda ondermijning, één van de pijlers van het Programma Anti-ondermijning van het ministerie van Justitie en Veiligheid, en bevat verschillende voorstellen op strafrechtelijk terrein die bijdragen aan een effectievere aanpak van ondermijnende criminaliteit.

2. Wie zijn betrokken?

Bij de totstandkoming van dit wetsvoorstel waren verschillende partijen nauw betrokken, onder andere het Openbaar Ministerie, de politie, de FIOD, het NFI en de Douane.

3. Wat is het probleem?

Plegers van georganiseerde criminaliteit met een ondermijnend effect maken gebruik van dezelfde legale structuren en voorzieningen als gewone burgers: transportvoorzieningen, financiële en juridische dienstverlening, recreatieterreinen, de vastgoedsector etc. Deze verwevenheid met de legale wereld heeft vergaande consequenties. De combinatie van omvangrijke criminele vermogens en de toegang tot zware geweldsmiddelen stelt criminele netwerken in staat invloed te verwerven in maatschappelijke sectoren en ongewenste sociale druk uit te oefenen in de samenleving. Dit gaat gepaard met bedreiging van de integriteit van het openbaar bestuur en van overheidsambtenaren. Dit leidt tot aantasting van het rechtsgevoel en van de rechtsstaat en zijn instituties.

4. Wat is het doel?

Met dit wetsvoorstel wordt beoogd de mogelijkheden te vergroten voor partijen in de strafrechtsketen om effectief op te treden tegen verschillende verschijningsvormen van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Overheidsinterventie is gerechtvaardigd omdat het huidige instrumentarium onvoldoende mogelijkheden biedt om op te treden tegen ondermijnende criminaliteit.

6. Wat is het beste instrument?

Wetgeving (strafbaarstelling, mogelijkheden een passende straf op te leggen, verhaalsmogelijkheden en bevoegdheden om vermogen in kaart te brengen)

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Degenen die de gedragingen begaan die in dit wetsvoorstel expliciet strafbaar worden gesteld, kunnen zwaarder worden gestraft. De overheid heeft meer instrumenten in handen om tegen ondermijnende criminaliteit op te treden. De effecten van deze vorm van criminaliteit op andere burgers en bedrijven nemen hierdoor af.